

OPINIE SEPARATĂ
la Raportul Comisiei de anchetă privind Acordul petrolier al Companiei
Sterling Resources Ltd. în contextul modificării Legii petrolului nr.
238/2004 și a altor acte normative conexe

În urma activității desfășurate pe baza împuternicirii primite prin HCD nr. 19/15 aprilie 2009, prezenta reprezintă o opinie separată față de opinia comisiei.

Astfel,

1. Acordul de concesiune pentru explorare, dezvoltare și exploatare petrolieră în perimetrele XIII – Pelican și XV – Midia, între ANRM și Sterling Resources Ltd, este încheiat în baza dispozițiilor Acordului EPSA și ale Legii 238/2004 – Legea petrolului astfel cum a fost modificată și completată ulterior.

Potrivit art. XXV din Acordul încheiat în anul 1992 (EPSA), în cazul apariției unor contradicții între acest acord și legislația în vigoare, Sterling (în calitatea sa de Contractor) poate solicita instituțiilor statului împuternicite (ANRM) fie inițierea unei acțiuni legislative reparatorii, fie negocierea în vederea amendării acestui contract în sensul aducerii Sterling în aceeași poziție în care s-ar fi aflat în condițiile Acordului EPSA.

În baza acestei prevederi și având în vedere modificările legislative importante intervenite în domeniul petrolier, în luna ianuarie 2007, Sterling a solicitat ANRM modificarea Acordului EPSA în sensul încheierii unui Acord de concesiune, acest tip de contract fiind singurul reglementat de Legea nr. 238/2004 în ceea ce privește explorarea, dezvoltarea și exploatarea resurselor petroliere și de gaze.

Mai mult, conform art. 31 alin.2 din Legea nr. 238/2004: *„Prevederile acordului petrolier rămân valabile pe toată durata acestuia, cu excepția adoptării unor dispoziții legale favorabile titularului acordului petrolier.”*

De altfel, încheierea unui alt contract de altă natură decât cel de concesiune, ar fi dus la încălcarea legislației aplicabile și, mai mult, ar fi discriminat alți operatori economici plătitori de redevență în temeiul unor contracte de concesiune.

Totodată, trebuie să se țină seama de faptul că și alți operatori economici au avut beneficii de pe urma acestor prevederi legale, în sensul modificării contractelor încheiate inițial (contractele de administrare încheiate de Petrom și Romgaz au fost modificate prin acte adiționale devenind astfel contracte de concesiune, iar actele adiționale au fost aprobate prin Hotărâri ale Guvernului).

În concluzie, Actul adițional nr. 11 a fost încheiat în baza Acordului EPSA ca o consecință a modificărilor importante aduse legislației din domeniul petrolier.

2. Actul adițional nr. 11 la Acordul/Contractul de explorare și împărțire a producției nu este încheiat în baza OUG nr. 101/2007.

Actul adițional nr. 11, aprobat prin HG nr. 1446/2008, a fost încheiat la 24 august 2007, drept urmare i s-a aplicat regimul juridic anterior OUG nr. 101/2007, care a intrat în vigoare la 8 octombrie 2007, data publicării în Monitorul Oficial nr. 684/8 octombrie 2007.

În consecință, nu se poate reține faptul că OUG nr. 101/2007 ar fi fost actul normativ care a conferit Guvernului dreptul de a adopta HG nr. 1446/2008, întrucât prevederile sale nu erau aplicabile în acest caz.

De altfel, prin OUG nr. 101/2007, Guvernul a modificat tocmai acele prevederi ale Legii 238/2004 care erau defavorabile statului român (art. 31 alin.2, art. 61) în cadrul contractelor de concesiune.

3. Actul adițional nr. 11 nu poate fi calificat ca fiind o nouă convenție.

Din modalitatea de redactare a Actului adițional nr. 11, se poate constata cu ușurință faptul că prin încheierea acestuia, părțile nu au modificat scopul pentru care a fost încheiat Acordul EPSA. Astfel, conform art. 3.1 obiectul contractului îl constituie executarea de către Sterling, în același perimetru, a operațiunilor petroliere (explorare, dezvoltare și exploatare (a se vedea în acest art.I pct. 1.1.33 din Acordul EPSA) Totodată durata contractului este de 30 de ani de la data semnării Acordului EPSA. Deși durata contractului a fost majorată la 30 ani față de 25 cât prevedea inițial Acordul EPSA, trebuie avut în vedere faptul că, în realitate, Sterling nu a beneficiat de o mărire a perioadei de concesiune întrucât efectele Acordului au fost suspendate (Acordul a fost suspendat prin Actul adițional nr. 10 încheiat la data de 15 decembrie 2003 și a fost reluat începând să producă efecte juridice la data adoptării HG 1446/2008).

În aceste condiții, singurele modificări majore au fost acelea prin care s-a conferit contractului o concordanță cu dispozițiile legale în vigoare în anul 2007 și s-au eliminat acele clauze care au devenit lipsite de efecte juridice (comitetul de direcție etc.). De asemenea, trebuie precizat și faptul că redevența stabilită prin Actul adițional este în conformitate cu prevederile Legii nr. 238/2004.

Totodată, trebuie reamintit faptul că prin aceeași procedură au fost modificate și alte contracte prin care s-a conferit dreptul de exploatare la diferiți agenți economici (Petrom, Romgaz etc.).

4. ANRM avea și are competența să încheie acte adiționale la contractele de exploatare.

Potrivit HG nr. 1043/1995, ANRM a preluat toate drepturile și obligațiile Rompetrol, în calitate de reprezentant al statului român în Acordul EPSA. În aceste condiții, ANRM are

capacitate și competență de a încheia acte adiționale la Acordul EPSA (Actele adiționale 1-10 au fost semnate din partea statului român exclusiv de ANRM).

Mai mult, prin HG nr. 221/1995 ANRM are dreptul de a negocia clauzele și condițiile acordurilor pentru resurse minerale în vederea cercetării, exploatării și valorificării acestora precum și încheierea unor astfel de acorduri sau reglementarea activităților și operațiunilor desfășurate în temeiul acestora sau a oricăror alte înțelegeri (art. 2 pct. 2). Or, în cazul în care ANRM are dreptul de a încheia contracte de exploatare, are, de asemenea, și dreptul de a negocia modificarea și/sau completarea clauzelor acestor contracte.

Astfel cum am menționat anterior, Acordul de concesiune nu este o convenție nouă, ci reprezintă doar o modificare a Acordului EPSA, ANRM fiind singura autoritate competentă a negocia și încheia un act adițional la Acordul EPSA.

5. Referitor la secretizarea Actului adițional, trebuie precizat faptul că acordul inițial a fost calificat ca fiind secret în lumina dispozițiilor art. XXVII, care instituie obligația de confidențialitate. Or, în cazul în care actul principal, respectiv Acordul EPSA, a fost declarat secret, este de la sine înțeles faptul că și toate actele adiționale la acesta să fie declarate secrete.

De altfel, trebuie precizat faptul că aceasta este o practică curentă, astfel majoritatea contractelor de concesiune sau alte contracte de exploatare a resurselor minerale fiind declarate secrete. Acest fapt se poate constata prin simpla analiză a Hotărârilor Guvernului prin care s-au aprobat asemenea contracte, hotărâri care, de altfel, nu cuprind și textul contractelor la care se referă.

6. Actul Adițional nr. 11 a fost avizat favorabil de autoritățile competente.

Actul Adițional nr. 11 a fost aprobat prin HG 1446/2008. Or, potrivit dispozițiilor Legii nr. 24/2000 republicată, modificată și completată, anterior adoptării unei hotărâri, este imperativ a se obține acordul tuturor instituțiilor și/sau autorităților implicate. În cazul Actului adițional, acordul a fost obținut prin semnarea de către aceste autorități a Notei de Fundamentare (Nota de fundamentare este semnată de Președintele ANRM, Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile, Ministerul Economiei și Finanțelor și Ministerul Justiției).

7. De reținut este faptul că, prin raportul său, comisia confirmă necesitatea modificării Acordului EPSA în sensul încheierii unui acord de concesiune.